

A repülőgép madárral történő ütközése rendkívüli körülménynek minősül, ami mentesítheti a légi fuvarozót kártalanítási kötelezettsége alól a légi járat jelentős késése esetén

Mindazonáltal amikor az e tekintetben engedéllyel rendelkező szakértő az ütközést követően megállapította, hogy az érintett repülőgép repülésre alkalmas, a fuvarozó nem igazolhatja a késést a második ellenőrzés elvégzésének szükségességére hivatkozással

2013. augusztus 10-én Marcela Pešková és Jirí Pešká Burgaszból (Bulgária) Ostravába (Cseh Köztársaság) szándékozott utazni, és a Travel Service cseh légitársaság légi járatát vette igénybe. Az Ostravába indulást megelőzően az ezen légi járatot biztosító repülőgép már teljesítette a Prága és Burgasz, a Burgasz és Brno (Cseh Köztársaság), valamint a Brno és Burgasz közötti útvonalakat.

A Prágából Burgaszba tartó légi járaton a sugárféket érintő műszaki problémát észleltek. Ennek a problémának az elhárítása egy óra és negyvenöt perces beavatkozást vett igénybe. Ezt követően a Burgaszból induló és Brnóba tartó légi járatot biztosító repülőgép a leszállás során a Travel Service szerint egy madárral ütközött, ami szükségessé tette a jármű műszaki állapotának ellenőrzését. Ezt az ellenőrzést először egy e tekintetben engedéllyel rendelkező helyi társaság végezte el. Mindazonáltal a repülőgép tulajdonosa, a Sunwing társaság kitarzott amellelt, hogy a Travel Service műszaki szakembere egy másik cseh városból Brnóba utazzon annak ellenőrzése érdekében, hogy a repülőgép ténylegesen alkalmas-e a repülésre. Végül e két ellenőrzés egyike során sem állapítottak meg károkat, amelyek megkérdőjelezhatték volna a repülőgép repülésre alkalmasságát.

Az említett két váratlan esemény miatt M. Pešková és J. Pešká légi járata az Ostravába érkezéskor öt órát és húsz percet késett.

M. Pešková és J. Pešká ezt követően az Obvodní soud pro Prahu 6-hoz (prágai 6. kerületi bíróság, Cseh Köztársaság) fordult, hogy a Travel Service-től 6825 cseh korona (CZK) (hosszvetőleg 250 euró) megfizetését követelje. Álláspontjuk szerint az utasoknak nyújtandó kártalanításról szóló uniós rendelet¹ – amelyet a Bíróság értelmezett² – biztosítja számukra az ilyen kártalanításhoz való jogot, amennyiben légi járatuk az érkezéskor legalább három órát késett.

Ebben az összefüggésben az Obvodní soud pro Prahu 6 (prágai 6. kerületi bíróság) több kérdést tesz fel a Bíróságnak. A cseh bíróság többek között azt kívánja megtudni, hogy a repülőgép madárral történő ütközése rendkívüli körülménynek minősül-e, amelynek a felmerülése mentesítheti a légi társaságot kártalanítási kötelezettsége alól a légi járat legalább háromórás késése esetén. A rendelet és a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint ugyanis a légi fuvarozó nem köteles kártalanítást fizetni, ha a késést olyan rendkívüli körülmények okozták, amelyeket az e célból hozott minden észszerű intézkedés ellenére sem lehetett volna elkerülni.

¹ A visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése [helyesen: jelentős késése] esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 46., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 8. kötet, 10. o.).

² A Bíróság 2009. november 19-i Sturgeon ítélete ([C-402/07 és C-432/07](#)), lásd még: [102/09](#). sz. sajtóközlemény.

A mai napon hozott ítéletében a Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy a rendelet értelmében vett rendkívüli körülmények olyan eseményeknek felelnek meg, amelyek jellegüknél vagy eredetüknél fogva nem tartoznak a légi fuvarozó rendes tevékenységi körébe, és annak tényleges befolyásán kívül esnek. A Bíróság arra is emlékeztet, hogy nem minősül rendkívüli körülménynek a repülőgép bizonyos alkatrészeinek idő előtti hibája, mivel az ilyen meghibásodás a lényegét tekintve a jármű működési rendszeréhez kapcsolódik. A repülőgép karbantartása és megfelelő működése ugyanis a légi fuvarozók felelősségi körébe tartozik.

Ellenben a Bíróság megállapítja, hogy a repülőgép madárral történő ütközése, valamint az ezen ütközés miatti esetleges károsodás lényegét tekintve nem a jármű működési rendszeréhez kapcsolódik, így az ilyen ütközés jellegénél vagy eredeténél fogva nem tartozik a légi fuvarozó rendes tevékenységi körébe, és annak tényleges befolyásán kívül esik. Következésképpen **a repülőgép madárral történő ütközése a rendelet értelmében vett rendkívüli körülménynek minősül.**

Ebben az összefüggésben a Bíróság emlékeztet arra, hogy a légi fuvarozó kizárólag akkor mentesül kártalanítási kötelezettsége alól, ha bizonyítani tudja egyrészt azt, hogy a légi járat törlését vagy legalább háromórás késését olyan rendkívüli körülmény okozta, amelyet minden észszerű intézkedés ellenére sem lehetett volna elkerülni, másrészt pedig azt, hogy minden intézkedést megtett annak elkerülése érdekében, hogy a rendkívüli körülmények, amelyekkel a fuvarozó szembesült, az érintett légi járat törléséhez vagy legalább háromórás késéséhez vezessenek.

Azt a kérdést illetően, hogy a Travel Service minden észszerű intézkedést megtett-e **az ütközést követően** légi járata késésének elkerülése érdekében, a Bíróság rámutat arra, hogy úgy tűnik, hogy az érintett repülőgépet az alkalmazandó szabályozás értelmében e tekintetben engedéllyel rendelkező helyi szakértő a brnói repülőtéren ellenőrizte. Ilyen körülmények között a Bíróság úgy ítéli meg, hogy **a repülőgép második ellenőrzése nem volt szükséges a jármű repülésre alkalmasságáról való meggyőződéshez, így az ilyen ellenőrzésből eredő késés** a rendeletben előírt kártalanítási kötelezettség szempontjából **nem igazolható.**

Ami azt a kérdést illeti, hogy a Travel Service minden észszerű intézkedést megtett-e az érintett ütközés elkerülése érdekében, a Bíróság hangsúlyozza, hogy **ez a fuvarozó nem kötelezhető olyan intézkedések meghozatalára, amelyek azt követelnék meg tőle, hogy vállalkozásának kapacitásait tekintve elviselhetetlen áldozatokat hozzon.** Mindazonáltal jöllehet a légi fuvarozó köteles lehet az annak érdekében szükséges bizonyos megelőző intézkedések meghozatalára, hogy csökkentse, sőt megelőzze a madarakkal történő esetleges ütközések kockázatait, **ez a fuvarozó nem felelős a más szervezetek** (mint többek között a repülőtér-üzemeltetők vagy a hatáskörrel rendelkező légiforgalmi irányítók) **által a hatáskörükbe tartozó megelőző intézkedések elfogadásával kapcsolatos kötelezettségeik tiszteletben tartásának hiányaért.**

Végül a Bíróság úgy ítéli meg, hogy amennyiben a repülőgép jelentős késésének oka nemcsak valamely olyan rendkívüli körülmény, amelyet nem lehetett volna elkerülni a helyzetnek megfelelő intézkedésekkel, és amellyel kapcsolatban a légi fuvarozó e körülmény (repülőgép madárral történő ütközése) következményeinek elhárítására alkalmas minden észszerű intézkedést megtett, hanem egy másik olyan körülmény is, amelynek felmerülése a légi fuvarozónak felróható (a repülőgép műszaki problémája), a rendkívüli körülménynek betudható késést le kell vonni a légi járatnak az érkezéskor fennálló teljes késési idejéből annak értékeléséhez, hogy a késés fuvarozónak felróható része legalább háromórás-e és ezért arra kártalanításnak kell-e vonatkoznia.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106